HOŁD poległym, CHWAŁA bohaterom, WIERNOŚĆ ideałom!

Mało jest rzeczowników, które łączą się z innym rzeczownikiem w celowniku, a jeszcze mniej takich, które łączą się tylko z rzeczownikiem w celowniku, a nie z wyrażeniem przyimkowym czy z rzeczownikiem w innym przypadku. Tytułowe: HOŁD, CHWAŁA, WIERNOŚĆ są właśnie takimi rzeczownikami.

Poprawnie powiemy i napiszemy: HOŁD komuś, czemuś, np. hołd pamięci, hołd pamięci poległych, hołd poległym, hołd obrońcom miasta. CHWAŁA łączy się już zarówno z celownikiem, jak i z dopełniaczem: CHWAŁA rycerzy i CHWAŁA rycerzom, CHWAŁA narodu i CHWAŁA narodowi – przy czym jest tu niewielkie, ale istotne zróżnicowanie semantyczne: połączenie z dopełniaczem mówi raczej o wielkości i sławie, a połączenie z celownikiem o należnej komuś czci. WIERNOŚĆ łączona z abstraktem wymaga celownika: WIERNOŚĆ zasadom i ideałom, wierność ojczyźnie, wierność przekonaniom. WIERNOŚĆ łączona z rzeczownikiem osobowym dopuszcza oboczność: albo WIERNOŚĆ komuś, albo WIERNOŚĆ wobec kogoś: WIERNOŚĆ ukochanej albo wobec ukochanej, WIERNOŚĆ królowi albo wobec króla.

Konstrukcje celownikowe są obecnie w zaniku. Z jednej strony „napierają” na nie podobne semantycznie rodzime konstrukcje przyimkowe, przede wszystkim z przyimkiem DLA, np. pomoc dla potrzebujących (obok starszej: pomoc potrzebującym), służba dla kraju (obok starszej: służba krajowi), z drugiej zaś „uciska” je ekspansywny przyimek DLA, pod wpływem języka angielskiego „wciskający się” w składnię czasowników, przymiotników i rzeczowników łączących się tradycyjnie z celownikiem. Dlatego też coraz częściej spotkamy w tekstach połączenia typu: wierność dla żony, chwała dla żołnierzy, hołd dla poległych. Czy za kilkanaście lat wejdą one do normy współczesnej polszczyzny? Kto wie? W każdym razie jest to całkiem prawdopodobne, mają bowiem swoistą podporę w systemie składniowym naszego języka, oparcie w innych podobnych konstrukcjach (np. przyjazny środowisku – przyjazny dla środowiska), a w dodatku wielu współczesnym użytkownikom polszczyzny wcale nie wydają się niewłaściwe… Zatem: czas pokaże.